

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD	ix
DANKWOORD	xi
LIJST VAN DE MEEST GEBRUIKTE AFKORTINGEN	xix
INLEIDING	1
I. VOORSTELLING VAN HET ONDERWERP	3
II. METHODE	7
DEEL I.	
DE ERFOVERGANG VAN AANDELEN <i>AB INTESTATO</i>	9
HOOFDSTUK 1. UITGANGSPUNT: HET OVERLIJDEN VAN DE AANDEELHOUDER	11
A. Overlijden veronderstelt een fysieke persoon	11
HOOFDSTUK 2. GEVOLGEN VOOR DE VENNOOTSCHAP	15
A. Volkomen rechtspersonen worden in de regel niet ontbonden	15
B. Het wegvallen van de statutair zaakvoerder leidt wel tot de ontbinding van de Comm.V.A.	18
C. Het dalen van het aantal vennoten onder het vereiste wettelijk mimumaantal kan tot ontbinding leiden	18
D. Besluit	23
HOOFDSTUK 3. GEVOLGEN VOOR DE ERFGERECHTIGDEN	25
A. De nalatenschap valt open	25
1. Tijdstip en plaats	25
2. Erfopvolging van aandelen in het IPR	26
B. Omvang van de nalatenschap – Voorwerp van het erfrecht	28
C. Overgang gebeurt ná aanvaarding	34
D. Geen overgang van tijdelijke en voorwaardelijke rechten, of rechten <i>intuitu personae</i>	36
E. Eigen rechten erfgenamen	37
F. Besluit	38

HOOFDSTUK 4. OMVANG VAN DE NALATENSCHAP VAN EEN AANDEELHOUDER IN EEN VENNOOTSCHAP MET VOLKOMEN RECHTSPERSOONLIJKHEID	39
A. Principe: aandelen	39
B. Bijzonder geval: de coöperatieve vennootschap	39
1. Algemeen	39
2. Uitzonderingen	40
3. Rechten en plichten van de erfgenamen	43
HOOFDSTUK 5. DE WETTELIJKE OVERGANG VAN AANDELEN IN DE NAAMLOZE VENNOOTSCHAP	47
A. Algemeen	47
B. Overgang van toonderaandelen – Geen formaliteiten	50
C. Overgang van aandelen op naam	52
1. Algemeen	52
2. Identificatie erflater-aandeelhouder – Formaliteiten overgang	53
3. Identificatie erfgenamen	56
4. Overgang volstortingsplicht	59
a. Algemeen	59
b. Vóór de uitoefening van het optierecht	61
c. Aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving	62
d. Gehoudenheid van de mede-erfgenamen ná de erfovergang	64
D. De overgang van andere effecten in de naamloze vennootschap	67
E. De overgang van gedematerialiseerde effecten in de naamloze vennootschap	68
HOOFDSTUK 6. DE OVERGANG VAN AANDELEN IN DE BESLOTEN VENNOOTSCHAP MET BEPERKTE AANSPRAKELIJKHEID	71
A. Algemeen	71
B. Principieel beperkte overdraagbaarheid	79
C. Weigering instemming – Gevolgen	88
D. Formaliteiten overgang	95
1. Wijze van instemming	95
2. Inschrijving in het register van aandelen	100
E. Overgang volstortingsplicht	103
HOOFDSTUK 7. DE OVERGANG VAN AANDELEN IN DE EENPERSOONSBVBA (EVBA)	107
A. Algemeen	107
B. Bijzondere regelingen	109
1. Uitoefening aandeelhoudersrechten	109
2. Bestuur van de vennootschap	116

C.	Overgang van de aandelen	117
D.	Overgangsbeperkingen	119
HOOFDSTUK 8. INVLOED VAN HET HUWELIJKSGOEDEREN- RECHT		123
A.	Algemeen	123
B.	Scheiding van goederen	124
C.	Gemeenschapsstelsel	130
1.	Inleiding	130
2.	Bepaling aandeelhouderschap	133
a.	De wettelijke bewijsregeling	133
b.	Voorhuwelijkse aandelen	135
c.	Om niet verworven aandelen	136
d.	Onder bezwarende titel verworven aandelen	142
3.	Het eigendomsvermoeden van artikel 1405, 4e B.W. – Gevolgen van het gemeenschappelijk karakter van de aandelen	144
4.	De artikelen 1400 en 1401 B.W.	149
a.	Artikel 1400 B.W.	150
1°	Toebehoren van eigen aandelen	150
2°	Onverdeelde eigendom van één van de echtgenoten	160
3°	Zaakvervanging, belegging en wederbelegging	160
4°	Beroepsgoederen	163
b.	Het artikel 1401, 5e B.W.	166
1°	De vier stellingen	166
2°	Totstandkoming en kritiek	170
3°	De (vroegere) jurisprudentiële oplossing	177
4°	Besluit	182
HOOFDSTUK 9. DE ERFOVERGANG		193
A.	Betekenis van het optierecht	193
1.	Algemeen	193
2.	Gerechtigdheden vóór de uitoefening van het optierecht – De termijn van beraad	196
3.	Gerechtigdheden ná de uitoefening van het optierecht – Het ontstaan van de onverdeeldheid	202
a.	Overgangsfase – Beperking bevoegdheden	202
b.	Beheersrechten op aandelen	210
c.	Vruchten van de nalatenschap	217
d.	Schulden van de nalatenschap	219
HOOFDSTUK 10. DE TOEBEDELING VAN DE NALATENSCHAP		221
A.	Inleiding	221
B.	De erfgerichtigheid op aandelen in vruchtgebruik van een langstlevende echtgenoot	222

1.	Inleiding	222
2.	Het recht van vruchtgebruik	224
	a. Algemene kenmerken	224
	1° Zakelijk, maar tijdelijk recht	224
	2° Recht op andermans zaak	225
	3° Op welke goederen?	227
	b. Rechten en plichten van vruchtgebruiker en blote eigenaar	229
	1° Basisverplichting van de vruchtgebruiker: instandhou-	
	dings- en teruggaveplicht	229
	2° Verhouding tussen vruchtgebruiker en blote eigenaar	238
	c. De schenking van aandelen met voorbehoud van vruchtgebruik	244
3.	Kenmerken van het erfrechtelijk vruchtgebruik	249
4.	Erfrechtelijk vruchtgebruik op aandelen	254
	a. Inleiding	254
	b. Het beheer over de aandelen	256
	1° Vooraf	256
	2° De lidmaatschapsrechten	257
	i) Het stemrecht	257
	ii) Het recht op informatie	266
	iii) De vervreemding of herbelegging van de aandelen	269
	c. Het genot en gebruik van de aandelen	270
	1° De dividenden	270
	2° Uitkeringen uit de reserves	272
	3° Kapitaalverhoging door incorporatie van reserves	274
	4° Scrips, uitgiftepremies en bijkomende aandelen bij	
	kapitaalverhoging	274
	5° Reële kapitaalvermindering – Aflossing van kapitaal –	
	Liquidatiesaldi	276
	6° Volstortingsplicht	277
C.	De verdeling van de nalatenschap	277
	1. Definitie – Samenstelling van de erfmassa	277
	2. Inbreng van aandelen	278
	a. Algemeen	278
	b. Het regime van artikel 853 B.W.	280
	c. Inbreng van aandelen tussen bloedverwanten (artikel 868	
	B.W.)	286
	d. Inbreng van aandelen aan en door de langstlevende echtge-	
	noot (artikel 858 bis B.W.)	295
	1° Inleiding	295
	2° Inbreng aan de langstlevende echtgenoot	297
	3° Inbreng door de langstlevende echtgenoot	307
	3. De verdelingsregels uit het Burgerlijk Wetboek	309
	4. De tijdsgeest bij de redactie van het Burgerlijk Wetboek	313
	5. Het door de Wetgever beoogde systeem	315
	6. Het Franse voorbeeld	321
	7. Het Nederlandse en Duitse recht	332

VOORLOPIG BESLUIT	339
DEEL II.	
DE RESERVATAIRE ERFOVERGANG VAN AANDELEN	343
HOOFDSTUK 1. BEKNOPTTE HISTORISCHE INLEIDING –	
OORSPRONG EN GRONDSLAGEN VAN DE RESERVEREGELING	345
A. Het geschreven recht	345
B. Het gewoonterecht	348
C. De revolutionaire periode	355
D. De <i>Code Civil</i>	359
E. Wijzigingen aan de inhoudelijke reserveregeling	369
F. Wijzigingen op het vlak van de reservataire gerechtigden	371
HOOFDSTUK 2. TECHNIEK VAN DE RESERVEREGELING	
A. Fictief herstel van het vermogen van de overledene – Artikel 922 B.W.	379
B. Het schattingsmoment	389
1. Algemeen – Ogenblik van het overlijden van de decujus	389
2. Het “ <i>écart</i> ” tussen artikel 868 B.W. en artikel 922 B.W.	404
C. Het in rekening brengen van de gedane schenkingen –	
Het imputatievraagstuk	412
1. Algemeen	412
2. Giften van aandelen aan niet-reservatairen	413
3. Giften van aandelen aan reservatairen	413
4. Giften van aandelen aan reservatairen die de nalatenschap	
verwerpen	416
5. Giften van aandelen aan reservatairen zonder vrijstelling van	
inbreng, die de “individuele reserve” overschrijden	422
D. Het herstel van de voorbehouden nalatenschap – De opname van	
de reserve	428
1. Algemeen – Eenheid van de erfboedel – Vaststelling van de	
reserve in waarde	428
2. Opname van de reserve uit de erfboedel via de verdeling	431
a. Bepaling van de reserve als <i>pars hereditatis</i>	431
b. Herstel van de nalatenschap ten opzichte van de reservatairen .	432
1° Algemeen	432
2° Beschikkingen om niet met vrijstelling van inbreng	
aan erfgerechtigden – Inbreng bij overschrijding	
beschikbaar gedeelte	433
3° Beschikkingen om niet in aanwezigheid van een	
langstlevende echtgenoot	445

4° Beschikkingen om niet aan derden – Inkorting	449
i) De vordering tot inkorting – Persoonlijke, individuele, deelbare en facultatieve vordering van de reservatairen	449
ii) Karakter en draagwijdte van de vordering tot inkorting	454
HOOFDSTUK 3. BESLUIT – VRIJE EN ONBELASTE RESERVE?	469
DEEL III.	
DE ERFOVERGANG VAN AANDELEN – ALGEMEEN BESLUIT	475
A. Het overlijden van de aandeelhouder – Gevolgen voor de vennootschap met volkomen rechtspersoonlijkheid en voor de erfgerechtigden – Voorwerp van de erfovergang	477
B. Invloed van het huwelijksgoederenrecht	479
C. Overgang van rechten en plichten verbonden aan de aandelen	484
D. Erfrechtelijk vruchtgebruik op aandelen	488
E. Inbreng van aandelen	490
F. De wettelijke verdelingsregels	493
G. Grondslagen van de reserveregeling	494
H. Techniek van de reserveregeling – Fictief herstel van het vermogen van de overleden aandeelhouder	495
I. Het imputatievraagstuk	497
J. Inkorting van aandelen	499
K. Kwalitatieve reserve	501
L. Slotbedenking	501
ALGEMENE BIBLIOGRAFIE VAN DE MEEST GERAADPLEEGDE WERKEN	503
ZAAKREGISTER	545